

Vejjura

Nyheder fra den vejjuridiske verden

**AF RENÉ
AGGERSBJERG**
Konsulent, cand.jur.,
Landinspektørfirmaet
LE34, medlem af
Trafik & Vejes fagpanel,
rag@le34.dk

I denne måneds nyheder omtales en sag, hvor Vejdirektoratet tog stilling til, om en butiksindehaver er part, når kommunen skal give tilladelse til at opsætte et stillads ud for naboejendommen. Derudover omtales to udtalelser fra Vejdirektoratet. Den ene omhandler spørgsmål om udskillelse af offentlige vejarealer, hævnd og passivitet, mens den anden vedrører spørgsmålet om, hvorvidt Banedanmark har pligt til at vintervedligeholde fortove i jernbaneoverskæringer.

Partsstatus for nabo til stillads

En butiksindehaver klagede til Vejdirektoratet over, at kommunen havde givet tilladelse til, at der blev opsat et stillads ud for butiksvinduerne, uden butiksindehaveren var blevet hørt eller orienteret.

Det fremgår af Vejdirektoratets afgørelse, at kommunen havde givet et stilladsfirma tilladelse til at opstille et stillads på fortovet ud for naboejendommen i en periode på én måned. Tilladelsen blev efterfølgende forlænget to gange.

Kommunen havde ikke partshørt butiksindehaveren forud for tilladelsen, fordi der ikke var nogen indikation af, at stilladset ville være til ugunst og væsentlig gene for butikken i naboejendommen.

Butiksindehaveren gjorde i sin klage gældende, at stilladset havde stor negativ indflydelse på butikken, som lå i naboejendommen, da stilladset dels gik ind over butikens facade og dels fuldstændig dækkede et udhængsskilt. Butiksindehaveren var ikke blevet informeret om opsætning af stilladset og var heller ikke forsøgt kompenseret på nogen måde.

Da stilladset på klagetidspunktet allerede havde

stået i den tilladte periode på en måned, ønskede butiksindehaveren, at stilladset omgående blev taget ned. Butiksindehaveren oplyste desuden, at udhængsskiltet fortsat var dækket og bankede ind i stilladset, når det blæste.

Det fremgår af sagen, at en mindre del af butikens vinduer var dækket af stilladset, som desuden dækkede for udhængsskiltet.

Kommunen havde efter opsætningen af stilladset konstateret, at det var placeret lidt ind over naboejendommens facade. Derfor kontaktede kommunen rådgiveren for ejeren af den ejendom, hvor stilladset var opsat, og bad rådgiveren kontakte butiksindehaveren med henblik på en kompensation i form af opsætning af et reklamebanner på stilladset. Ifølge kommunen afviste butiksindehaveren dette.

Vejdirektoratet bemærkede i afgørelsen, at man som nabo til en ejendom må tåle, at naboen fra tid til anden sætter et stillads op med henblik på at vedligeholde facaden. Et stillads kan efter omstændighederne dække et udhængsskilt. Som det klare udgangspunkt vil en nabo efter Vejdirektoratets opfattelse ikke være part i spørgsmålet om tilladelse til at opsætte et stillads.

Men når kommunens eget tilsyn konstaterer, at stilladset er placeret på en sådan måde, at det rager en lille smule ind over facaden ved butikken og dækker et udhængsskilt, hvorfor kommunen beder ejeren af ejendommen (eller dennes repræsentant) om at kontakte butiksindehaveren med henblik på en kompensation i form af opsætning af et reklamebanner for forretningen på stilladset, er det efter Vejdirektoratets opfattelse helt ubetænkeligt at fast-

Vejdirektoratet bemærkede i afgørelsen, at man som nabo til en ejendom må tåle, at naboen fra tid til anden sætter et stillads op med henblik på at vedligeholde facaden.

slå, at det ligger uden for det retlige skøn, når kommunen herefter undlader at parts-høre butiksindehaveren. Formålet med en sådan partshøring ville netop tjene dels som en forventningsafstemning, dels give et mere oplyst grundlag for at træffe afgørelse om eventuelle vilkår for placering af stilladset.

Vejdirektoratet noterede sig, at tilladelsen var fornyet to gange uden parts-høring. Da Vejdirektoratet ikke kunne udelukke, at en partshøring kunne få betydning for fastsættelsen af vilkårene for placeringen af stilladset, fandt Vejdirektoratet, at kommunens afgørelse var ugyldig, og bad kommunen genoptage sagen med henblik på at træffe en ny afgørelse. (Vejdirektoratets sag nr. 20/03352)

Udskillelse af offentlige veje og hævd

Vejdirektoratet har besvaret en række spørgsmål, der især drejede sig om udskillelse af offentlige veje i matriklen.

- Det første spørgsmål drejer sig om, hvorvidt reglen om, at der ikke kan vindes hævd på et offentligt vejareal, der er udskilt i matriklen, også gælder for en del af det udskilte areal, der ikke er taget i brug som vejareal, og om kravet om en rådighedstilladelse efter vejlovens § 80 også gælder for den del af arealet, der ikke er taget i brug.

Vejdirektoratets svar: Vejloven son-

drer i modsætning til privatvejsloven ikke mellem anlagte og udlagte vejarealer. Vejmyndigheden har ejendomsretten til en offentlig vejs samlede areal, uanset om vejarealet er udskilt i matriklen eller fortsat ligger som en del af en ejendom.

Det beror efter Vejdirektoratets opfattelse på domstolens vurdering, om der kan vindes hævd over vejarealer, der er udskilt i matriklen, men som ikke er taget i brug.

Selvom vejloven ikke sonder mellem anlagte og udlagte vejarealer, er det Vejdirektoratets opfattelse, at vejlovens § 80, stk. 1, hvorefter det kræver en tilladelse fra vejmyndigheden for at kunne råde over et offentligt vejareal, kun gælder for arealer, der er taget i brug som vejareal for en offentlig vej eller offentlig sti, hvad enten det er sket som kørebane, cykelsti, fortov, rabatarealer, skråningsarealer eller lignende.

- Det næste spørgsmål drejer sig om, hvorvidt der kan vindes hævd over et vejareal, som er udskilt i matriklen, men som ikke er offentlig vej, men privat fællesvej.

Vejdirektoratets svar: Også i forhold til private fællesveje beror det på domstolens vurdering, om der kan vindes hævd over vejarealet, uanset om det - ved en fejl - er (for-)blevet udskilt som offentlig vej.

- Dernæst er spørgsmålet, om det har

betydning for kommunens muligheder for at kræve genstande på vejarealet fjernet, hvis kommunen har ført et lempeligt tilsyn med henholdsvis en offentlig vej og en privat fællesvej. De pågældende genstande er placeret på en del af vejarealet, der formentlig endnu ikke er taget i brug.

Vejdirektoratets svar: Om et lempeligt tilsyn har betydning for kommunens mulighed for at kræve genstande fjernet fra det offentlige vejareal (fortove og stier med videre) eller fra private fællesveje, må vurderes ud fra de konkrete oplysninger og forhold i sagen, herunder ud fra vejmyndighedens konkrete udviste passivitet eller stiltiende accept og forventningsprincippet.

Forventningsprincippet indebærer, at hensynet til borgernes berettigede forventninger om at kunne indrette sig i tilid til den hidtil gældende retstilstand indgår ved fortolkningen af lovgivningen.

Borgerens forventninger kan knytte sig til konkrete afgørelser (forvaltningsakter eller forhåndsbeskeder), interne regler (administrativ praksis, cirkulærer, vejledninger med videre) eller eksempelvis det forhold, at forvaltningen ikke har håndhævet lovgivningen (passivitet og lang tids forløb). »

Hvis der foreligger en berettiget forventning, skal forvaltningen foretage en afvejning af hensynet til borgerens indretning i tillid til berettigede forventninger over for de hensyn, som taler for at træffe en afgørelse, der skuffer borgerens forventninger.

Forudsætningen for, at en forventning kan være retsbeskyttet, er, at der foreligger et grundlag, der objektivt set giver grundlag for en berettiget forventning. Det beror på en vurdering af forvaltningens udsagn og handlemåde set i kontekst, om dette er tilfældet.

Borgeren skal derudover være i god tro. En borgers berettigede forventninger vil således kunne føre til, at forvaltningen er afskåret fra at træffe en (skønsmæssig) afgørelse, der skuffer disse forventninger, selvom dette fører til et resultat, der strider mod en - isoleret set - korrekt anvendelse af loven.

Hvis der foreligger en berettiget forventning, skal forvaltningen foretage en afvejning af hensynet til borgerens indretning i tillid til berettigede forventninger over for de hensyn, som taler for at træffe en afgørelse, der skuffer borgerens forventninger. Jo mere indgribende en

skuffelse af borgerens berettigede forventninger vil være, desto mere tungtvejende grunde må der foreligge for at skuffe forventningerne. Hensynet til andre borgere, navnlig andre parter, må også indgå. Fx kan det indgå, om borgeren eller andre parter som alternativ har ret til erstatning fra myndigheden som følge af, at de berettigede forventninger skuffes. Tidsforløbet længe indgår også.

Ved ulovlige forhold er udgangspunktet, at hensynet til borgerens for-

ventninger står svagt i afvejningen. Omvendt vil tilbagekaldelse af en lovlig afgørelse eller forvaltningens ændring af en lovlig intern regel med øjeblikkelig virkning kræve forholdsvis stærke grunde, hvis borgeren har indrettet sig i tillid til berettigede forventninger.

Vejmyndighedens passivitet kan således indebære begrænsninger i muligheden for at kræve genstande fjernet fra vejarealet.

- Endelig er der spurgt, om der er en standard for, hvor meget rabatareal en kommune kan kræve ved ikke-udskilte kommuneveje.

Vejdirektoratets svar: Vejloven indeholder ikke bestemmelser om, hvor brede offentlige veje bør være, eller hvor stort et rabatareal offentlige veje bør have. *(Vejdirektoratets sag nr. 20/15210)*

Vintervedligeholdelse af fortove i jernbaneoverskæringer

Da Banedanmark i enkelte kommuner er blevet mødt med den holdning, at Banedanmark skal vintervedligeholde fortove i jernbaneoverskæringer, fordi jernbaneoverskæringen giver adgang til banen, har Banedanmark spurgt Vejdirektoratet, om vejlovens § 64, stk. 3, omfatter jernbaneoverskæringer.

Kommunerne mener, at vejlovens § 64, stk. 3, giver hjemmel til dette krav. Der er eksempler på, at kommunens fejmaskiner løfter kosten, når de passerer overskæringen.

Banedanmark kan ikke benægte, at

overskæringen giver mulighed for adgang til banen, men formålet med overskæringen er ikke adgang til banen, og Banedanmark ville foretrække at overskæringerne slet ikke fandtes, men kan ikke nedlægge dem uden videre.

Vejdirektoratet har svaret, at det er Vejdirektoratets vurdering, at en jernbanes krydsning med en offentlig vej ikke kan betegnes som en adgang, således som denne er defineret i vejlovens § 3, nr. 6. En adgang er således en vejtilslutning eller en fysisk etableret adgang fra en ejendom til en vej eller sti til brug for gående, ridende eller kørende færdsel.

Under henvisning til den tidligere vejlovs bestemmelser om jernbaner, den ophævede lov om vintervedligeholdelse og cirkulæret om vintervedligeholdelsesloven vurderer Vejdirektoratet, at en jernbaneoverskæring må anses for en krydsning mellem to forskellige, men selvstændige infrastrukturanlæg. Da der ikke er tale om, at der med en krydsning etableres adgang til vejen, kan en krydsning heller ikke medføre pligt efter vejlovens § 64, stk. 3, jf. stk. 1, til at renholde og vintervedligeholde fortov og sti på offentlig vej. *(Vejdirektoratets sag nr. 20/15234)*

Vidensdeling

Hvis du har en afgørelse, dom eller lignende, som du synes, at andre skal have kendskab til, så send den til rag@le34.dk. ●

